

Szanowni Państwo!

Bezpieczeństwo wewnętrzne to obszar interdyscyplinarny. Staramy się to pokazać w kolejnym, 33 numerze „Przeglądu Bezpieczeństwa Wewnętrznego”, na łamach którego przenikają się zagadnienia z różnych dziedzin, odzwierciedlając wzajemne zależności i powiązania w tej sferze.

Profesor UW i Piotr K. Marszałek i dr Marcin Adamczyk podjęli się usystematyzowania wiedzy dotyczącej bezpieczeństwa żywności w ujęciu teoretycznoprawnym. Wymagało to przeanalizowania zagrożeń w tej materii, wskazania najważniejszych systemów zarządzania jakością i bezpieczeństwem żywności oraz instytucji odpowiedzialnych za nadzór. Artykuł stanowi element cyklu publikacji, których celem jest szeroko zakrojona refleksja teoretyczna nad problematyką bezpieczeństwa żywnościowego w różnych jego aspektach.

O wpływie ratownictwa medycznego i podmiotów współpracujących na bezpieczeństwo publiczne na przykładzie ratownictwa chemicznego traktuje artykuł dr. Jacka Pietraszewskiego. Autor opisuje w nim funkcjonowanie podmiotów prowadzących akcje ratownicze w sytuacji zaistnienia zagrożeń chemicznych oraz wskazuje luki w tym obszarze. Podkreśla zasadność istnienia wyspecjalizowanych formacji ratownictwa i konieczność ustawicznego kształcenia kadr. Brak adekwatnej i szybkiej reakcji może bowiem prowadzić do sytuacji kryzysowej. Przedstawione w artykule rekomendacje mają szansę przyczynić się do udoskonalenia działań w obszarze ratownictwa chemicznego.

Problematyka bezpieczeństwa powszechnego przewija się również w książce dr. Jerzego Trochy pt. *Paradygmat bezpieczeństwa dworców kolejowych*, poświęconej bezpieczeństwu pasażerów i kolejowej infrastruktury transportowej. Znajomość tej publikacji może pomóc w zrozumieniu zagrożeń i wdrażaniu skutecznych strategii

ochrony oraz zarządzania bezpieczeństwem na dworcach kolejowych, na co zwraca uwagę dr Ewa Jakubiak, autorka recenzji tej książki. Zachęcam do lektury.

Transport kolejowy to nie jedyny obszar wymagający wzmożonej czujności służb. Jest nim również transport morski. W wywiadzie z kmdr. ppor. rez. Sebastianem Kalitowskim, ekspertem ds. bezpieczeństwa, poruszamy kwestie związane z przemytem narkotyków. Problem jest poważny, gdyż duża część substancji odurzających trafia do Europy na pokładach statków handlowych i jachtów. Warto zapoznać się także z wywiadem z Panem Komandorem, który ukazał się w poprzednim numerze PBW i wzbudził duże zainteresowanie. Osią tej rozmowy były działania hybrydowe Federacji Rosyjskiej na Morzu Bałtyckim.

Jeden z wymiarów bezpieczeństwa to bezpieczeństwo osobiste. Jakub Grelewicz dotyka w artykule niszowego, ale istotnego obszaru, jakim jest poczucie bezpieczeństwa człowieka w kontekście wybranych zjawisk psychopatologii seksualnej. W podsumowaniu wskazuje na konieczność przyjęcia kompleksowych rozwiązań, łączących edukację, profilaktykę, wsparcie ofiar oraz resocjalizację sprawców, a także na potrzebę współpracy międzynarodowej w odniesieniu do zjawisk o charakterze transgranicznym, takich jak turystyka seksualna i handel ludźmi.

W tym numerze poruszamy również kwestie związane z bezpieczeństwem technologicznym. W ostatnich dekadach można zauważyć sukcesywną marginalizację Europy przejawiającą się m.in. uzależnieniem od importu zaawansowanych technologicznie mikrochipów ze Stanów Zjednoczonych i Tajwanu. Zainspirowało to Marcelego Hązlę do przyjrzenia się zagadnieniu technologii kwantowej i jej najważniejszych implikacji w kontekście suwerenności technologicznej Unii Europejskiej. Autor wskazuje, że w nadchodzących latach dostęp do technologii kwantowej będzie miał kluczowe znaczenie w sferze cyberbezpieczeństwa.

O bezpieczeństwie w kontekście przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu w instytucjach finansowych pisze dr Maciej A. Kędzierski. Autor ujmuje ten temat z perspektywy wykorzystywania w instytucjach obowiązanych analizy behawioralnej. Dowodzi, że ze względu na potrzebę analizy ryzyka i typowania środków bezpieczeństwa finansowego rozpoznawanie zachowań klientów z uwzględnieniem czynników behawioralnych jest niezbędne.

Problemy w zakresie przeciwdziałania propagandzie i dezinformacji w sieci świadczą o potrzebie wzmocnienia działań o charakterze edukacyjnym, w tym w ramach edukacji szkolnej. Kluczową grupą dla realizacji tych zadań są oczywiście nauczyciele. Profesor UAFM Marcin Lasoń dokonał oceny wybranego aspektu polityki państwa wobec tej grupy zawodowej i jej znaczenia dla zapewnienia bezpieczeństwa edukacyjnego w Polsce w trzeciej dekadzie XXI w.

Wątek oscylujący wokół bezpieczeństwa informacyjnego pojawia się również w artykule dr. Piotra Kosmatego. Autor, który jest prawnikiem, omawia przestępstwo dezinformacji wywiadowczej stylizowane w treści przepisu art. 132 Kodeksu karnego i jego znaczenie dla bezpieczeństwa wewnętrznego i zewnętrznego Rzeczypospolitej Polskiej. To ważny głos, gdyż dezinformacja wywiadowcza rzutuje na bezpieczeństwo państwa, jego stabilność i wizerunek na arenie międzynarodowej. Efekty pracy wywiadu są przecież jednym z fundamentalnych elementów poprzedzających podejmowanie decyzji dotyczących bezpieczeństwa narodowego.

Analiza dostępnych danych wskazuje na zwiększającą się skuteczność działań ofensywnych Koreańskiej Republiki Ludowo-Demokratycznej w cyberprzestrzeni. O przestępczości cybernetycznej jako o jednym z najważniejszych źródeł przychodów budżetowych i metodzie adaptacji KRLD do funkcjonowania w warunkach sankcji międzynarodowych pisze Sebastian Jeż. Autor podkreśla, że skala środków pozyskiwanych w ten sposób nie powinna być lekceważona, zwłaszcza w kontekście rosnącego prawdopodobieństwa, że służą one finansowaniu programów zbrojeniowych.

Bezpieczeństwu w wymiarze międzynarodowym była poświęcona konferencja naukowa z cyklu „Bezpieczeństwo państw Europy Środkowej i Wschodniej w świetle zmian w globalnym środowisku bezpieczeństwa na początku XXI wieku”, zorganizowana przez Instytut Bezpieczeństwa i Socjologii Uniwersytetu Pomorskiego w Słupsku. Ekspertki dyskutowali przede wszystkim o skutkach wojny w Ukrainie, ale też o zagrożeniach związanych z sytuacją na Bliskim Wschodzie czy nielegalną migracją. Publikujemy wywiad z prof. Andrzejem Urbankiem, przewodniczącym Komitetu Naukowego konferencji, w którym mówi on nie tylko o idei tego przedsięwzięcia, lecz także o działaniach podejmowanych przez Uniwersytet Pomorski na rzecz rozwoju nauk o bezpieczeństwie i kształcenia kadr na potrzeby systemów bezpieczeństwa.

Rok 2025 jest czasem szczególnym dla funkcjonariuszek Policji. Kobiety służą w tej formacji już od 100 lat. Z tej okazji zamieszczamy rozmowę z nadinsp. w st. spocz. dr Ireną Doroszkiewicz, pierwszą kobietą w Policji (i w formacjach mundurowych) w stopniu generała. Warto wiedzieć, jak istotny wkład w budowanie ładu i porządku w Polsce miały i mają policjantki. Korzystając z okazji, składam podziękowania za ich służbę i życzę wiele satysfakcji oraz inspirujących wyzwań zawodowych.

Podziękowania kieruję również do autorów, recenzentów, członków Rady Naukowej i całego zespołu redakcyjnego. Kolejny numer PBW ukazuje się dzięki ich zaangażowaniu i współpracy. Dobra współpraca stanowi o sile sojuszy. W szerszym wymiarze jest to fundament naszego bezpieczeństwa.

Redaktor naczelny
dr Daria Olender